

On-line instruktáž do systému ISMN nově vstupujících nakladatelů

Není určeno autorům, kteří vydávají jednu hudebninu vlastním nákladem

Cílem instruktáže **je seznámit** nakladatele mající zájem získat vlastní řadu ISMN **s nejzákladnějšími pravidly přidělování mezinárodního standardního čísla** českým hudebninám **a s povinnostmi**, jež je každý subjekt systému ISMN v České republice zavázán plnit. Nemá tudíž nahradit četbu aktuální *Příručky uživatele systému ISMN*.

V textu jsou využity citace z pdf verze *Příručky uživatele systému ISMN* (2. čes. vyd., rev. březen 2016. Praha : Národní knihovna ČR, 2008), dostupné z <https://www.nkp.cz/sluzby/sluzby-pro/isbn-ismn-issn/oma>. Citace nejsou označeny.

Osnova

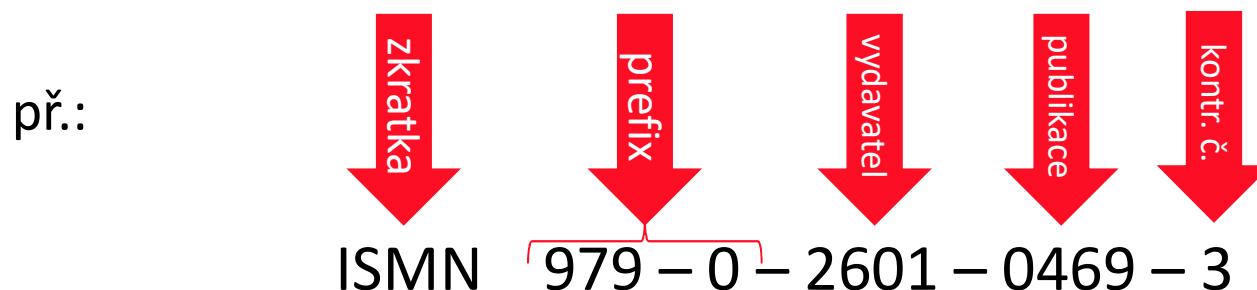
- Co je to ISMN? – jeho struktura, identifikace nakladatele a produktu
- 3+1 povinnosti registrovaného vydavatele
- Něco málo k vlastnímu přidělování ISMN
- Postup v případě nejasností či pochybností
- Definitiva vstupu do systému a bezvýhradnost číslovací povinnosti
- Vstupní brána do systému ISMN

Co je to ISMN?

ISMN (International Standard Music Number) je mezinárodní identifikátor určený pro jednoznačnou identifikaci hudebnin. Umožňuje, aby byly podle něho hudebniny objednávány v prodejnách i knihovnách a aby se jeho prostřednictvím uskutečňovala meziknihovní i mezinárodní meziknihovní výpůjční služba a mnoho dalšího, včetně budování bibliografických databází. Tento význam ISMN vyplývá z jednotné, jednoznačné a mezinárodně srozumitelné identifikace hudebnin, kterou číslo umožňuje.

Struktura čísla ISMN

Každé číslo ISMN sestává ze zkratky „ISMN“, jedné mezery, z třinácti číslic a čtyř spojovníků, které číslice dělí na prefix, identifikátor vydavatele, identifikátor publikace a kontrolní číslici.

Identifikátor vydavatele odkazuje na jeden konkrétní vydavatelský subjekt registrovaný v systému ISMN a je těsně spjat s oficiálním jménem vydavatele.

Identifikátor publikace odkazuje na konkrétní vydání samostatně dostupné hudebniny nebo samostatně dostupnou část hudební publikace.

Zde: Slovanská rapsodie As dur = Slavonic rhapsody in A-flat major = Slawische Rhapsodie As-Dur : op. 45/3 : Urtext / Dvořák ; k vydání připravil Robert Simon. -- 1. vydání. -- Kassel ; Basel ; London ; New York ; Praha : Bärenreiter, 2019, ©2019. -- 1 kapesní partitura (xi, 70 stran) ; 23 cm. -- (Bärenreiter Urtext)

Čárový kód (EAN)

Budete-li ho potřebovat, grafik či tiskárna vám čárový kód na hudebninu vygeneruje. Předlohou pro něj je číselná řada obsažená v ISMN.

př.: Čárový kód odpovídající výše uvedenému ISMN se generuje na základě číselné řady 9790260104693.

V záhlaví čárového kódu musí být vytištěna okem čitelná podoba ISMN, tedy včetně zkratky a spojovníků.

př.:

Podrobněji o historii ISMN a o řízení systému ISMN na mezinárodní a národní úrovni viz *Příručka uživatele systému ISMN*, kapitoly 1 a 8. O vlastním přidělování ISMN pojednávají kapitoly 4 a 6, o čárovém kódu kapitoly 7.2 a 7.3.

3+1 povinnosti registrovaného vydavatele

- **Povinnost přidělovat ISMN** vydávaným hudebninám a **povinnost tisknout přidělená ISMN** v příslušných hudebninách
Přidělování ISMN nově vydávaným publikacím se řídí pravidly systému ISMN. Ta určují druhy publikací, jimž se ISMN přiděluje, stejně jako umístění ISMN (případně i čárového kódu) v publikaci.
POZOR! Číslo ISMN se nepřiděluje audio ani videozáznamům.
- **Povinnost ohlašovat přidělená ISMN dříve než je publikace dána do tisku**
Činí se tak prostřednictvím elektronického ohlašovacího lístku, který je nutno vyplnit a následně odeslat kliknutím na tlačítko OK. Je k dispozici na adrese:
https://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=service-ismn
Včasné ohlášení umožňuje odhalit a odstranit eventuální chyby ještě před vytištěním publikace a také to, že informace o připravované hudebnině vyjde v elektronickém čtrnáctideníku „O. K. – Ohlášené knihy“.
- **Povinnost hlásit změny v kontaktních údajích** Národní agentuře ISMN v ČR
Změnu názvu nakladatelství, sídla, doručovací adresy, telefonu, e-mailu, URL nakladatelství, stejně jako změnu osoby odpovědné v nakladatelství za přidělování ISMN, tzv. garanta, je nutno hlásit okamžitě (mailem, telefonicky či poštou).
Stejně tak je nezbytné písemně (nebo alespoň e-mailem) ohlásit ukončení vydavatelské činnosti, pakliže k němu dojde.

- **Vydavatel neperiodických publikací musí respektovat zákon č. 37/1995 Sb.**, o neperiodických publikacích. Ten krom jiného nařizuje, jaké údaje jsou nezbytné proto, aby vydavatel směl publikaci veřejně šířit (tzv. **povinné údaje**). Tentýž zákon upravuje povinnost vydavatele odvádět **povinné výtisky** svých neperiodických publikací, stejně jako **nabídkovou povinnost** (viz zmíněný zákon či web Národní knihovny České republiky (<http://www.nkp.cz> → Služby → Služby pro (vydavatele) → Povinné výtisky → Povinný výtisk neperiodických publikací → zákon + vyhlášky + adresy knihoven s nárokem na povinný výtisk a na plnění nabídkové povinnosti)).

Tato povinnost se vztahuje na všechny vydavatele bez rozdílu!, nejen na účastníky systému ISMN.

Desatero nakladatele – účastníka systému ISMN viz *Příručka uživatele systému ISMN*, kapitola 10. Funkce vydavatele a Národní agentury ISMN v ČR v systému ISMN viz kapitoly 4 a 8.2.

Něco málo k vlastnímu přidělování ISMN

- **Jakým publikacím se ISMN přiděluje?**

Partiturám, kapesním partiturám, vokálním partiturám, souborům partů, samostatně dostupným jednotlivým partům, jednolistovým vydáním populárních písní (pop folio), antologiím, zpěvníkům (volitelně; viz bod 9.1 *Příručky*), hudebninám v Braillově písmu.

Naopak ISMN se NEPŘIDĚLUJÍ knihám o hudbě bez příkladů hudební notace; samostatným audio ani videozáznamům; periodikům.

Čísly se jak tištěné hudebniny, tak tzv. e-born hudebniny distribuované on-line.

- **Co když budu chystat více variant téhož titulu?**

Pokud byste titul vydávali ve více než jedné úpravě nebo verzi, pak musí být každé úpravě nebo verzi přiděleno jiné číslo ISMN.

Podrobněji k různým provedením a podobám hudebnin v souvislosti s přidělováním ISMN viz *Příručka*, kapitola 6.

- **Co další vydání? A naopak jaké ISMN použít na dotisk?**

Odpovědi najdete na následující straně instruktáže.

- **Kam ISMN vytisknout?**

Odpověď poskytne *Příručka uživatele systému ISMN*, kapitola 7.

ISMN patří na zadní stranu partitury nebo hlasu. Pokud to lze, mělo by být též uvedeno u údaje o autorském právu a na rubu titulního listu, a to dostatečně velkým typem písma umožňujícím dobrou čitelnost.

- **Co když budu na vydání hudebniny spolupracovat s jiným nakladatelem?**

Pokud hudebnina vychází ve spolupráci dvou (či více) nakladatelství, každý nakladatel registrovaný v systému ISMN jí přidělí své ISMN. V publikaci tudíž budou vytištěna obě (resp. všechna) přidělená ISMN, vždy se závorkovým výkladem. To znamená, že v závorce za číslem bude jméno nakladatelství a jeho sídlo. Více informací najdete v kapitole 6.9. *Příručky*.

ROZDÍL MEZI DOTISKEM A DALŠÍM VYDÁNÍM:

- **DOTISK vydání:**

O dotisk se jedná v případě, že v publikaci nedošlo k žádným změnám oproti původnímu vydání. Opravit se mohly **pouze pravopisné a tiskové chyby**; případně mohou být změněny reklamy uveřejněné v publikaci, pokud se tím nemění číslování stran(!); eventuálně lze upravit grafickou podobu obálky.

V tiráži se uvádí, o dotisk jakého vydání se jedná (např. „dotisk 1. vydání“) a aktuální rok.

Dotisku zůstává stejné ISMN, jaké mělo vydání, jehož je dotiskem.

- **DALŠÍ VYDÁNÍ:**

Pokud budou v publikaci provedeny změny jiného rázu, než jsou ty uvedené v předchozím bodě, jedná se o další vydání.

V tiráži se uvede, o kolikáté vydání se jedná (např. „2. vydání“, případně „2. opravené vydání“ nebo „2. rozšířené vydání“ apod.).

Každé další vydání dostane nové ISMN.

Postup v případě nejasností či pochybností

Pamatujte na 10. bod desatera účastníka systému ISMN v *Příručce uživatele systému ISMN*:

V případě jakýchkoliv pochyb či nejasností se obraťte na Národní agenturu ISMN v ČR.

Neboli telefonujte, mailujte, ať předejdete chybě v publikaci!

Definitiva vstupu do systému a bezvýhradnost číslovací povinnosti

- Vstup do systému ISMN je dobrovolný. Vstupte do něj až po zvážení jeho výhod. Vystoupit ze systému již nelze.
- Pokud se rozhodnete do systému ISMN vstoupit, vezte, že budete muset opatřit číslem ISMN veškeré vydávané druhy dokumentů, jimž se ISMN přiděluje. Bez výjimky.
- ISMN ve svém nakladatelství svěřte důvěryhodné, pečlivé osobě, neboť za správné přidělení a vytištění ISMN v knize zodpovídá nakladatel. Pověřená osoba (garant přidělování ISMN v nakladatelství) by měla projít instruktáží, aby se zorientovala v problematice nakládání s ISMN.

Vstupní brána do systému ISMN

Pokud jste v instruktaži došli až sem a jste rozhodnutí své nakladatelství do systému ISMN přihlásit, požádejte Národní agenturu ISMN v ČR (tel. 221 663 311, mail: ismn@nkp.cz) o přístupové heslo pro online vyplnění evidenčního listu účastníka ISMN.

Evidenční list: https://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=service-nak-rgh).

Vyplněný evidenční list (EL):

1. vytiskněte (ve formuláři tlačítko Tisknout),
2. odešlete na náš server (ve formuláři tlačítko Odeslat),
3. vytištěný EL podepište a odešlete na adresu Národní agentury ISMN v ČR:

Národní agentura ISMN v ČR
(Národní knihovna České republiky)
Sodomkova 1146/2
102 00 Praha 10

Po registraci do systému ISMN obdržíte řadu ISMN pro své nakladatelství a z ní budete čísla ISMN přidělovat podle pravidel systému jím vydávaným hudebninám.

Literatura: povinná: nejaktuálnější *Příručka uživatele systému ISMN*. Praha: Národní knihovna ČR.
doporučená: zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích